BECKOVA EDÍCIA PRÁVNE INŠTITÚTY

Regulácia nezákonného obsahu a súvisiacich deliktov na internete

Regulácia nezákonného obsahu a súvisiacich deliktov na internete

JUDr. Laura Bachňáková Rózenfeldová, PhD.

C·H·BECK

Vzor citácie:
Bachňáková Rózenfeldová , L. Regulácia nezákonného obsahu a súvisiacich deliktov na internete. Bratislava : C. H. Beck, 2025, s. 344

Vydalo Nakladatelství C. H. Beck, s. r. o., organizačná zložka v Bratislave roku 2025
Michalská 9, 811 01 Bratislava, beck@beck.sk
Prvé vydanie
Redaktori publikácie: JUDr. Mária Tobiášová, Mgr. Katarína Vilhanová
Tlač: Marten, spol. s. r. o.

ISBN 978-80-8232-063-6

O autorke

JUDr. Laura Bachňáková Rózenfeldová, PhD., je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len „UPJŠ"). V súčasnosti pôsobí na Právnickej fakulte UPJŠ v pozícii Výskumného pracovníka na Ústave teórie práva Gustava Radbrucha a Katedre obchodného práva a hospodárskeho práva. Je členkou akademického tímu pre riešenie bezpečnostných incidentov CSIRT UPJŠ (Computer Security Incident Response Team). V rámci svojej vedeckovýskumnej činnosti sa venuje predovšetkým právu informačných a komunikačných technológií, obchodnému právu, právu duševného vlastníctva a trestnému právu. Participuje na riešení viacerých vedeckovýskumných projektov základného, ako aj aplikovaného výskumu na národnej (APVV, VEGA), ako aj medzinárodnej úrovni.

Vedeckovýskumný záber riešiteľky sa prejavuje aj v jej pedagogickej činnosti, keďže participuje na výučbe viacerých predmetov vrátane povinných predmetov (Obchodné právo I. a III., Obchodné záväzkové právo – praktikum), ako aj povinne voliteľných predmetov (Úvod do práva informačných a komunikačných technológií, Právo elektronického obchodu a informačných technológií) vyučovaných na Právnickej fakulte UPJŠ. Súčasne sa podieľa na výučbe predmetu Právne aspekty informatiky na Ústave informatiky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ. Je školiteľkou a oponentkou záverečných prác (bakalárskych aj diplomových). Pedagogická činnosť autorky je dopĺňaná ďalšou lektorskou činnosťou zameranou na rôzne záujmové skupiny vrátane sudcov vnútroštátnych súdov (participácia na vzdelávacích podujatiach organizovaných Justičnou akadémiou SR), odbornej verejnosti i študentov práva a informatiky (prednášky, semináre, workshopy, spoluorganizácia Letných škôl kyberkriminality), ako aj laickej verejnosti (participácia na podujatiach Noc výskumníkov, prednášky pre učiteľov stredných škôl atď.).

Počas štúdia na Právnickej fakulte UPJŠ autorka absolvovala zahraničný študijný pobyt na Universität Bayreuth, Nemecko (2016) v rámci Erasmus Exchange Program. Počas doktorandského štúdia na Právnickej fakulte UPJŠ absolvovala zahraničný študijný pobyt na Leibniz Universität, Hannover, Nemecko (2018), konkrétne letnú školu s názvom International Summer School in IT Law, eCommerce, intellectual property law, ako aj zahraničný výskumný pobyt na Max Planck Institute for Comparative and International Private Law, Hamburg, Nemecko (2019). Ďalej absolvovala letnú školu organizovanú Università di Pavia, Department of Law and European

Center for Law, Science and New Technologies, Taliansko (2021). Je absolventkou dvojročného vzdelávacieho kurzu Duševné vlastníctvo organizovaného na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky.

Autorka bola ocenená cenou Študentská osobnosť Slovenska akademického roka 2019/2020 v kategórii Právo, ktorú udeľuje Junior Chamber International – Slovakia v rámci podujatia organizovaného pod záštitou prezidenta SR. Súčasne jej bola v roku 2020 udelená Cena dekana Právnickej fakulty UPJŠ za mimoriadne výsledky vo vedeckej činnosti.

Recenzenti:

doc. JUDr. Jozef Andraško, PhD.

doc. JUDr. Renáta Bačárová, PhD., LL.M.

prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA

Táto práca je parciálnym výstupom projektu podporeného Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. VV-MVP-24-0038 s názvom „Analýza zodpovednosti za delikty páchané na internete pomocou metód strojového učenia" a Zmluvy č. APVV-21-0336 s názvom „Analýza súdnych rozhodnutí metódami umelej inteligencie".

Predhovor

Cieľom publikácie nesúcej názov „Regulácia nezákonného obsahu a súvisiacich deliktov na internete" je komplexné a podrobné priblíženie problematiky právnej regulácie nezákonného obsahu na internete so zohľadnením aplikovateľných medzinárodných, európskych, ako aj vnútroštátnych právnych noriem vrátane rozhodovacej praxe príslušných orgánov reflektujúcej identifikované kategórie nezákonného obsahu. S cieľom priblíženia skúmanej problematiky je predkladaná publikácia rozdelená na všeobecnú a osobitnú časť. V rámci všeobecnej časti je vymedzený obsahový rámec problematiky nezákonného obsahu s osobitným zameraním na zodpovednosť subjektov, ktorá môže vzniknúť v dôsledku sprístupňovania nezákonného obsahu na internete. Osobitná časť následne reflektuje jednotlivé kategórie nezákonného obsahu, ktoré boli identifikované v predkladanej publikácii.

Všeobecná časť je rozdelená na dve kapitoly. Kapitola I. poskytuje úvod do problematiky regulácie nezákonného obsahu so zameraním na definičné vymedzenie pojmu *„nezákonný obsah"*, výpočet jednotlivých kategórií nezákonného obsahu a porovnanie a identifikáciu prienikov medzi kategóriou nezákonného obsahu a kategóriou počítačovej kriminality. Kapitola II. sa venuje zodpovednosti za nezákonný obsah z pohľadu subjektov, ktorým môže táto zodpovednosť vzniknúť. Okrem zodpovednosti individuálnych používateľov je bližšie analyzovaná zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb v kontexte novoprijatej úpravy Aktu o digitálnych službách. V rámci koncepcie zodpovednosti týchto poskytovateľov sú priblížené jednotlivé výnimky zo zodpovednosti (obyčajný prenos, *kešing* a *hosting*), ako aj súvisiaci zákaz uloženia všeobecnej povinnosti monitorovať. Na uvedené nadväzuje vymedzenie základných povinností poskytovateľov sprostredkovateľských služieb týkajúcich sa nezákonného obsahu, najmä povinnosti konať proti nezákonnému obsahu, povinnosti poskytnúť informácie, ako aj povinností náležitej starostlivosti (najmä vo vzťahu k mechanizmom pre oznamovanie prítomnosti nezákonného obsahu a prijímania rozhodnutí v týchto súvislostiach, povinnosti poskytnúť odôvodnenie uložených obmedzení, vytvorenie vnútorného systému vybavovania sťažností atď.).

Osobitná časť zahŕňa osem kapitol, ktoré sa venujú individuálnym kategóriám nezákonného obsahu. Kapitola III. sa zaoberá reguláciou teroristického obsahu v rámci právneho poriadku Európskej únie so zameraním na Nariadenie (EÚ) 2021/784 o riešení šírenia teroristického obsahu online a zodpovedajúcou úpravou vo vnútroštátnom právnom poriadku. Kapitola IV.

sa venuje právnej úprave extrémistického obsahu a nenávistných prejavov, ktoré verejne podnecujú k nenávisti a násiliu (*hate speech*) vo vnútroštátnych podmienkach. Kapitola V. bližšie popisuje problematiku detskej pornografie a jej šírenia v prostredí internetu. Kapitola VI. sa zameriava na ochranu súkromia v digitálnom prostredí a spôsoby jeho porušenia, ktoré možno klasifikovať ako nezákonný obsah. Kapitola VII. je venovaná nezákonnému obsahu, ktorý porušuje právo na ochranu osobných údajov dotknutých osôb. Kapitola VIII. približuje problematiku ochrany duševného vlastníctva so zameraním na ochranu autorských práv a práv k ochranným známkam v digitálnom prostredí. Kapitola IX. skúma nezákonnosť obsahu danú porušením pravidiel nekalej súťaže. Kapitola X. popisuje ďalšie relevantné formy nezákonného obsahu, ktoré zahŕňajú najmä propagovanie a prevádzkovanie hazardných hier bez licencie, blokovanie škodlivého obsahu zo strany Národného bezpečnostného úradu, obsah, ktorého zverejňovanie je zakázané v období volebného moratória, a podobne.

V rámci osobitnej časti tejto publikácie sú vo vybraných kapitolách analyzované súdne rozhodnutia prijaté príslušnými vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky. V tejto súvislosti považujeme za potrebné objasniť zdroj týchto súdnych rozhodnutí. Autorka publikácie je členkou riešiteľského kolektívu vytvoreného v rámci projektu APVV č. 21/0336 s názvom „Analýza súdnych rozhodnutí metódami umelej inteligencie" (ďalej len „projekt") zahŕňajúceho riešiteľov z Právnickej fakulty a Prírodovedeckej fakulty UPJŠ. V rámci tohto projektu bola z dostupných otvorených dát sprístupnených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky na webovej stránke https://www.justice.gov.sk/registre/otvorenedata/ vytvorená vlastná databáza súdnych rozhodnutí zahŕňajúca rozhodnutia vnútroštátnych súdov Slovenskej republiky (okresných súdov, krajských súdov, Špecializovaného trestného súdu Slovenskej republiky, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), ktorá v súčasnosti obsahuje viac ako 4 milióny súdnych rozhodnutí. S cieľom zefektívnenia a vylepšenia procesu vyhľadávania relevantných súdnych rozhodnutí pre potreby právneho výskumu riešitelia projektu z Ústavu informatiky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ vytvorili vlastné metódy pre vyhľadávanie relevantných rozhodnutí z tejto databázy využívajúce najmä metódy strojového učenia, zahŕňajúce okrem iného možnosť selekcie rozhodnutí na základe prítomnosti odkazu na konkrétne ustanovenie právneho predpisu v príslušnom rozhodnutí. Všetky rozhodnutia vnútroštátnych súdov, ktoré boli analyzované v predkladanej publikácii, boli získané práve prostredníctvom uvedených metód z vytvorenej databázy rozhodnutí. Takto identifikované rozhodnutia boli následne manuálne spracované autorkou, a to s cieľom vytvorenia finálnej vzorky súdnych rozhodnutí, ktoré boli podrobené bližšej analýze v jednotlivých kapitolách predkladanej publikácie spojenej s vylúčením nesprávne identifikovaných rozhodnutí (napríklad v prípade nesprávne identifikovaného odkazu na konkrétne ustanovenie právneho predpisu). V tejto súvislosti považujeme za potrebné uviesť, že vzhľadom na kvalitu otvorených dát spracúvaných riešiteľmi v rámci projektu, ako aj s ohľadom

na kontinuálne prebiehajúci proces zlepšovania doposiaľ vytvorených metód vyhľadávania relevantných súdnych rozhodnutí prostredníctvom metód strojového učenia prichádza do úvahy možnosť, že v konkrétnom prípade neboli identifikované všetky súdne rozhodnutia, ktoré by mohli byť zahrnuté do skúmanej vzorky súdnych rozhodnutí na účely tejto publikácie. Napriek uvedenému považujeme analýzy rozhodnutí predložené v tejto publikácii za dostatočne reprezentujúce rozhodovaciu prax príslušných orgánov vo vymedzených oblastiach, a to najmä vzhľadom na množstvo rozhodnutí, ktoré boli v jednotlivých prípadoch podrobené bližšiemu preskúmaniu.

Predkladaná publikácia je určená nielen odborníkom z oblasti práva, ktorí sa problematikou regulácie nezákonného obsahu a súvisiacich deliktov zaoberajú, ale môže byť prínosná aj pre laickú verejnosť, ktorá je dennodenne vystavovaná mnohým formám nezákonného obsahu popísaným v tejto publikácii. Text publikácie vychádza z právneho stavu platného k novembru 2024.

Na tomto mieste by som chcela vysloviť úprimné poďakovanie recenzentom tejto publikácie, konkrétne prof. JUDr. PhDr. Tomášovi Gábrišovi, PhD., LL.M., MA, vedúcemu Katedry historického práva a právnej metodológie Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, doc. JUDr. Jozefovi Andraškovi, PhD., riaditeľovi Ústavu práva informačných technológií a práva duševného vlastníctva Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, a doc. JUDr. Renáte Bačárovej, PhD., LL.M., docentke Katedry občianskeho práva Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, za ich podnetné pripomienky k predkladanej publikácii a inšpiráciu pre jej vylepšenie.

Ďalej by som sa chcela poďakovať členom riešiteľského kolektívu projektu APVV č. 21/0336 s názvom „Analýza súdnych rozhodnutí metódami umelej inteligencie“, najmä jeho zodpovednej riešiteľke prof. JUDr. Gabriele Dobrovičovej, CSc., za možnosť participovať na riešení projektu, ako aj členom riešiteľského kolektívu z Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, konkrétne RNDr. Petrovi Gurskému, PhD., RNDr. Dávidovi Vargovi a RNDr. Zoltánovi Szoplákovi, ktorí z vytvorenej databázy súdnych rozhodnutí extrahovali rozhodnutia, ktoré boli následne spracované v tejto publikácii.

Na záver by som sa chcela osobitne poďakovať doc. JUDr. Regine Hučkovej, PhD., vedúcej Katedry obchodného práva a hospodárskeho práva Právnickej fakulty UPJŠ, za jej neustálu podporu, povzbudenie a cenné rady, ktoré mi poskytovala a poskytuje (nielen) v období spracovania tejto publikácie. Moje poďakovanie tiež patrí doc. RNDr. JUDr. Pavlovi Sokolovi, PhD. et PhD., ktorý je spolu s doc. JUDr. Reginou Hučkovou, PhD., pre mňa veľkou inšpiráciou pri mojej vedeckovýskumnej činnosti.

Venované manželovi a malinkej,

Laura Bachňáková Rózenfeldová
Košice, december 2024

Obsah

KAPITOLA III.
Teroristický obsah

1. Regulácia teroristického obsahu v práve Európskej únie

Druhom nezákonného obsahu, ktorého sprístupňovanie a šírenie používa- 216
teľmi v prostredí internetu môže mať závažné negatívne dôsledky na život, zdravie a bezpečnosť osôb, ako aj na fungovanie demokracie a právneho štátu, je teroristický obsah. Vzhľadom na závažnosť teroristického obsahu a potenciálne dôsledky spojené so šírením teroristickej propagandy na internete bolo na úrovni Európskej únie vyvinuté výrazné úsilie zamerané na boj proti dostupnosti tohto druhu nezákonného obsahu online. Toto úsilie sa prejavilo napríklad vo vytvorení rámca pre vzájomnú spoluprácu príslušných orgánov členských štátov a poskytovateľov sprostredkovateľských služieb prostredníctvom Internetového fóra EÚ, vo vytvorení osobitnej jednotky EUROPOLU pre nahlasovanie internetového obsahu, ako aj v prijatí viacerých legislatívnych, ako aj nelegislatívnych opatrení v rámci práva Európskej únie.

1.1 Dobrovoľná spolupráca v rámci Internetového fóra EÚ

Prijatiu legislatívnych opatrení reflektujúcich potrebu riešenia problému 217
sprístupňovania a šírenia teroristického obsahu na internete predchádzalo na úrovni Európskej únie vytvorenie rámca pre dobrovoľnú spoluprácu orgánov presadzovania práva a súkromným sektorom, a to prostredníctvom Internetového fóra Európskej únie (*European Union Internet Forum, EUIF*), ktoré vzniklo na podnet Komisie v decembri roku 2015. Cieľom tohto fóra je vytvorenie prostredia pre vzájomnú spoluprácu vlád členských štátov Európskej únie, internetového priemyslu, ako aj ďalších partnerov. Predmetné fórum sa podieľa na rôznych aktivitách, ktorých spoločným cieľom je zníženie dostupnosti teroristického obsahu na internete.

1.2 Jednotka EUROPOLU pre nahlasovanie internetového obsahu

218 Jednotka EUROPOLU pre nahlasovanie internetového obsahu (*EU Internet Referral Unit, EU IRU*) bola zriadená v roku 2015 s cieľom identifikácie a vyšetrovania prítomnosti teroristického obsahu na internete. Predmetná jednotka monitoruje šírenie verejne dostupného teroristického a násilného extrémistického obsahu online. Monitorovaný obsah je manuálne analyzovaný expertmi pôsobiacimi v rámci jednotky a importovaný do osobitného portálu, ku ktorému majú prístup najmä príslušné orgány členských štátov. Cieľom analýzy je identifikovanie nových trendov v zdieľaní nezákonného obsahu z hľadiska dominujúcich myšlienkových ideí, ideologických motivácií, metód pre šírenie obsahu a používania nových služieb a technológií na tieto účely. Na základe vykonanej analýzy sú následne vypracované rôzne operačné a strategické správy, ktoré slúžia protiteroristickým jednotkám pôsobiacim v jednotlivých členských štátoch.

219 Významnou úlohou jednotky je tiež nahlasovanie (*referral*) teroristického a násilného extrémistického obsahu poskytovateľom *hostingových* služieb, v rámci služieb ktorých bol takýto obsah identifikovaný. Účelom uvedeného je upozorniť poskytovateľov o prítomnosti nezákonného obsahu, ktorí následne dobrovoľne posúdia obsah z hľadiska jeho zlučiteľnosti so zmluvnými podmienkami daného poskytovateľa. Konečné rozhodnutie o odstránení nahláseného obsahu v tomto prípade prijíma samotný poskytovateľ *hostingových* služieb. V roku 2022 napríklad jednotka oznámila prítomnosť takéhoto obsahu 21 061-krát vo vzťahu k 143 platformám.[173]

1.3 Smernica (EÚ) 2017/541 o boji proti terorizmu

220 Jednu z prvých legislatívnych úprav, v ktorých možno identifikovať reguláciu teroristického obsahu na úrovni práva Európskej únie, predstavuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu [ďalej len „Smernica (EÚ) 2017/541 o boji proti terorizmu"], ktorej predmetom je podľa jej čl. 1 ustanovenie minimálnych pravidiel týkajúcich sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblasti trestných činov terorizmu, trestných činov súvisiacich s teroristickou skupinou a trestných činov súvisiacich s teroristickými činnosťami, ako aj opatrenia na ochranu a podporu obetí terorizmu a pomoc týmto obetiam.

221 Z vymedzenia jednotlivých druhov teroristických trestných činov v Smernici (EÚ) 2017/541 o boji proti terorizmu, ktoré sú jednotlivé členské štáty

[173] Pozri 2022 EU Internet Referral Unit Transparency Report. Dostupné:https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU_IRU_Transparency_Report_2022_EN.pdf.

povinné zakomponovať do svojich vnútroštátnych právnych poriadkov, je vo vzťahu k regulácii teroristického obsahu relevantný predovšetkým trestný čin verejného podnecovania k páchaniu trestných činov terorizmu, ktorý trestnoprávne postihuje *„úmyselné šírenie alebo akékoľvek iné sprístupnenie akýmkoľvek spôsobom, či online alebo offline, informácií verejnosti s úmyslom podnietiť spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i), pokiaľ takéto konanie priamo alebo nepriamo obhajuje páchanie trestných činov terorizmu, napríklad ich glorifikáciou, a spôsobuje tým riziko, že môže byť spáchaný jeden alebo viac takých trestných činov"*[174]. Recitál 10 Smernice (EÚ) 2017/541 o boji proti terorizmu v tejto súvislosti uvádza ďalšie príklady teroristického obsahu, ktorý okrem glorifikácie zahŕňa aj ospravedlňovanie terorizmu, šírenie správ alebo snímok aj v súvislosti s obeťami terorizmu, s cieľom získavania podpory pre ciele teroristov alebo vážneho zastrašovania obyvateľstva. Súčasne však klasifikácia obsahu ako teroristického v kontexte tohto trestného činu predpokladá individuálne posúdenie na základe konkrétnych okolností prípadu, s prihliadnutím na viaceré skutočnosti, najmä na autora a adresáta komunikácie, kontext spáchania trestného činu, závažnosť a vierohodnosť vzniknutého rizika atď.

Čl. 21 Smernice (EÚ) 2017/541 o boji proti terorizmu v tejto súvislosti súčasne ustanovuje osobitnú povinnosť členských štátov prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie okamžitého odstránenia online obsahu spravovaného na ich území, ktorý predstavuje verejné podnecovanie na spáchanie trestného činu terorizmu, ako aj povinnosť vyvinúť snahu o odstránenie takéhoto obsahu, ktorý je spravovaný mimo ich územia. V prípade, ak takýto obsah nemožno odstrániť priamo pri jeho zdroji, sú členské štáty oprávnené prijať opatrenia na blokovanie prístupu k takémuto obsahu vo vzťahu k používateľom internetu nachádzajúcim sa na ich území. Akékoľvek opatrenia prijaté dotknutými štátmi na odstránenie alebo zablokovanie prístupu k obsahu musia byť transparentné a musia poskytovať primerané záruky, ktoré zabezpečia nevyhnutnosť a primeranosť rozsahu prijatých opatrení, ako aj oboznámenie používateľov s dôvodom ich prijatia vrátane možnosti domáhať sa nápravy prostredníctvom súdu. **222**

Predmetná právna úprava ustanovila povinnosť zabezpečiť odstránenie teroristického obsahu alebo zablokovanie prístupu k nemu jednotlivým členským štátom, pričom nevymedzila spôsob, akým možno takéto odstránenie alebo blokovanie dosiahnuť. Rovnako neuložila v tejto súvislosti žiadne povinnosti poskytovateľom sprostredkovateľských služieb, ktorých služby sú používateľmi využívané na sprístupňovanie a šírenie tohto nezákonného obsahu. **223**

[174] Čl. 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV. Ú. v. EÚ L 88, 31. 3. 2017, s. 6 – 21.

1.4 Odporúčanie Komisie (EÚ) 2018/334 o opatreniach na účinný boj proti nezákonnému obsahu

224 S cieľom reflektovať úlohu poskytovateľov sprostredkovateľských služieb pri šírení teroristického obsahu na internete prijala Komisia nadväzujúc na jej predchádzajúce Oznámenie[175] právne nezáväzné Odporúčanie Komisie (EÚ) 2018/334 o opatreniach na účinný boj proti nezákonnému obsahu [ďalej len „Odporúčanie Komisie (EÚ) 2018/334"], v ktorom deklarovala potrebu zvýšenia iniciatívy poskytovateľov, ktorí majú *„osobitnú spoločenskú povinnosť pomáhať v boji proti nezákonnému obsahu, ktorý sa šíri prostredníctvom využívania ich služieb"*[176]. Teroristickému obsahu bola v predmetných Odporúčaniach venovaná osobitná pozornosť, a to z dôvodu zvyšujúceho sa šírenia teroristickej propagandy na internete.

225 Čl. 4 písm. h) Odporúčaní Komisie (EÚ) 2018/334 poskytol v tejto súvislosti definičné vymedzenie teroristického obsahu, ktorým sa rozumie *„akákoľvek informácia, šírenie ktorej predstavuje trestné činy vymedzené v smernici (EÚ) 2017/541 alebo trestné činy terorizmu vymedzené v právnych predpisoch dotknutého členského štátu, a to vrátane šírenia relevantných informácií, ktoré pochádzajú od teroristických skupín alebo sa im dajú pripísať alebo od subjektov zapísaných na príslušných zoznamoch zostavených Úniou alebo Organizáciou Spojených národov"*.

226 Okrem všeobecných odporúčaní pre boj s nezákonným obsahom boli v Odporúčaniach Komisie (EÚ) 2018/334 navrhnuté aj osobitné odporúčania týkajúce sa teroristického obsahu adresované poskytovateľom *hostingových* služieb. Okrem všeobecnej povinnosti týchto poskytovateľov výslovne vymedziť vo svojich podmienkach poskytovania služieb skutočnosť, že nebudú uchovávať teroristický obsah, a povinnosti prijať na tento účel opatrenia, boli Komisiou formulované aj konkrétne opatrenia týkajúce sa predkladania a spracúvania nahlásení, prijatia iniciatívnych opatrení a spolupráce.

227 Predkladanie a spracúvanie nahlásení: Komisia v tejto súvislosti poukázala na úlohu členských štátov, ktoré by mali zabezpečiť, aby ich príslušné orgány disponovali odbornými kapacitami a zdrojmi pre účinné odhaľovanie a vyšetrovanie teroristického obsahu. Príslušné orgány členských štátov by po identifikácii prítomnosti takéhoto obsahu mali uvedené nahlásiť dotknutým poskytovateľom *hostingových* služieb, a to najmä prostredníctvom vnútroštátnej jednotky pre nahlasovanie internetového obsahu a v spolupráci s jednotkou Európskej únie pre nahlasovanie internetového obsahu v rámci Europolu. Na tento účel by poskytovatelia *hostingových* služieb

[175] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Boj proti nezákonnému obsahu na internete. Zvyšovanie zodpovednosti online platforiem. COM (2017) 555 final.

[176] Odporúčanie Komisie (EÚ) 2018/334 z 1. marca 2018 o opatreniach na účinný boj proti nezákonnému obsahu na internete. *Ú. v. EÚ L 63*, 6. 3. 2018, s. 50 – 61, s. 1.

mali vytvoriť mechanizmy umožňujúce predkladanie nahlásení a zrýchlené postupy pre ich spracovanie. Súčasne by mali poskytovatelia informovať príslušné orgány a Europol o prijatí nahlásenia a o svojich rozhodnutiach o obsahu, ktorého sa nahlásenia týkajú, s uvedením spôsobu, akým sa s obsahom naložilo (odstránenie alebo znemožnenie prístupu k obsahu alebo uvedenie dôvodov, prečo poskytovatelia obsah neodstránili alebo prístup k nemu neznemožnili). Súčasne Komisia stanovila lehotu, v ktorej by mali poskytovatelia *hostingových* služieb posúdiť a v prípade potreby odstrániť obsah identifikovaný v nahláseniach alebo znemožniť prístup k nemu, a to v rozsahu spravidla do jednej hodiny od doručenia nahlásenia poskytovateľovi.

Iniciatívne opatrenia: Okrem prijímania nahlásení bola v Odporúčaniach Komisie (EÚ) 2018/334 vyjadrená požiadavka, aby poskytovatelia *hostingových* služieb prijali vhodné a konkrétne iniciatívne opatrenia, okrem iného pomocou automatizovaných prostriedkov, ktorých cieľom by mala byť: **228**

a) identifikácia a bezodkladné odstránenie teroristického obsahu alebo znemožnenie prístupu k nemu,

b) bezodkladné zabránenie opätovného sprístupnenia teroristického obsahu, ktorý bol odstránený alebo prístup ku ktorému bol znemožnený.

Spolupráca: V Odporúčaniach Komisie (EÚ) 2018/334 bola súčasne vyjadrená potreba vzájomnej spolupráce medzi poskytovateľmi *hostingových* služieb (formou výmeny a optimalizácie účinných, vhodných a primeraných technologických nástrojov vrátane takých nástrojov, ktoré umožňujú automatickú detekciu obsahu), a to s cieľom zabrániť šíreniu teroristických obsahov naprieč rôznymi službami. Súčasne sa predpokladalo vytvorenie spolupráce medzi príslušnými orgánmi a poskytovateľmi *hostingových* služieb. **229**

K problematike šírenia teroristického obsahu na internete sa Komisia vrátila aj vo svojich ďalších dokumentoch, v ktorých opätovne zdôraznila potrebu prijatia ďalších opatrení, vrátane legislatívnych, v tejto súvislosti.[177] **230**

1.5 Nariadenie (EÚ) 2021/784 o riešení šírenia teroristického obsahu online

Vyššie vymedzené iniciatívy Komisie vyústili až do prijatia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/784 z 29. apríla 2021 o riešení šírenia teroristického obsahu online [ďalej len „Nariadenie (EÚ) 2021/784"], ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá na riešenie zneužívania *hostingových* služieb na verejné šírenie teroristického obsahu online. **231**

[177] Pozri napríklad 1) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o stratégii EÚ pre bezpečnostnú úniu. COM(2020) 605 final. S. 14 – 16.; 2) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Program boja proti terorizmu pre EÚ: predvídanie, predchádzanie, ochrana a reakcia. COM(2020) 795 final, s. 6 – 8.

232 Predmetné nariadenie sa uplatňuje na tých poskytovateľov *hostingových* služieb, ktorí ponúkajú svoje služby v Európskej únii[178], a to bez ohľadu na ich hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pokiaľ verejne šíria informácie, tzn. ak sprístupňujú informácie na žiadosť poskytovateľa obsahu potenciálne neobmedzenému počtu osôb. Podľa Recitálu 13 Nariadenia (EÚ) 2021/784 by sa predmetné nariadenie nemalo uplatňovať na poskytovateľov služby obyčajný prenos alebo *kešing* ani na poskytovateľov iných služieb poskytovaných na iných úrovniach internetovej infraštruktúry, ktoré nezahŕňajú uchovávanie údajov v pamäti fyzického alebo virtuálneho servera [napr. správcovia doménových mien a registrátori, poskytovatelia systémov doménových mien (DNS) a služieb ochrany platieb alebo ochrany pred distribuovanými útokmi na vyradenie služby (DDoS)].

233 Čl. 2 ods. 7 Nariadenia (EÚ) 2021/784 poskytuje definičné vymedzenie pojmu *„teroristický obsah"*, ktorým sa rozumie materiál, ktorý:

a) „podnecuje na spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) smernice (EÚ) 2017/541, ak takýto materiál, či už priamo alebo nepriamo, napríklad glorifikáciou teroristických činov, obhajuje páchanie trestných činov terorizmu, a tým spôsobuje nebezpečenstvo spáchania jedného alebo viacerých takýchto trestných činov;

b) navádza osobu alebo skupiny osôb na spáchanie alebo podporu spáchania niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) smernice (EÚ) 2017/541;

c) navádza osobu alebo skupiny osôb na účasť na činnostiach teroristickej skupiny v zmysle článku 4 písm. b) smernice (EÚ) 2017/541;

d) poskytuje návod na výrobu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní alebo iných zbraní, alebo škodlivých alebo nebezpečných látok, alebo iných osobitných metód alebo techník na účely spáchania alebo podpory spáchania niektorého z trestných činov terorizmu uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) smernice (EÚ) 2017/541;

e) vytvára hrozbu spáchania niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) smernice (EÚ) 2017/541"[179].

234 Forma vyjadrenia takéhoto materiálu nie je rozhodujúca, materiál môže mať formu textu, fotografie, zvukového alebo audiovizuálneho záznamu

---

[178] Podľa čl. 2 ods. 4 Nariadenia (EÚ) 2021/784 sa ponukou služieb v Únii rozumie *„umožňovať fyzickým alebo právnickým osobám v jednom alebo vo viacerých členských štátoch využívať služby poskytovateľa hostingových služieb, ktorý má podstatnú väzbu na tento členský štát alebo tieto členské štáty"*. Podstatná väzba poskytovateľa *hostingových* služieb na jeden alebo viacero členských štátov je podľa čl. 2 ods. 5 predmetného nariadenia daná z dôvodu miesta jeho podnikateľskej činnosti v Európskej únii alebo z dôvodu konkrétnych skutkových kritérií zahŕňajúcich existenciu značného počtu používateľov jeho služieb v jednom alebo vo viacerých členských štátoch alebo zameranie jeho činnosti na jeden alebo viacero členských štátov.

[179] Čl. 2 ods. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/784 z 29. apríla 2021 o riešení šírenia teroristického obsahu online. Ú. v. EÚ L 172, 17. 5. 2021, s. 79 – 10.